

**KUJAWSKO-POMORSKI
KURATOR OŚWIATY**

WEPiP.545.9.2024.ZB

Samorządowy Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkoł w Gniewkowie	
DATA	09 -01- 2025
Nr spr.	119/2025

Bydgoszcz, 7 stycznia 2025 r.

URZĄD MIEJSKI w Gniewkowie	
Wpł. dnia	2025 -01- 09
podpis	17 21 2025

POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 89 ust. 1, 3 - 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737 z późn. zm.) oraz art. 106 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. 2024 r. poz. 572), po rozpatrzeniu wniosku organu prowadzącego z dnia 3 grudnia 2024 r., znak: SZEAS.404.224.2024

postanawiam

negatywnie zaopiniować zamiar likwidacji z dniem 31 sierpnia 2025 r. Szkoły Podstawowej im. Orła Białego w Kijewie.

Uzasadnienie

Organ prowadzący, pismem z dnia 3 grudnia 2024 r. (data wpływu: 5 grudnia 2024 r.), znak: SZEAS.404.224.2024, wystąpił do Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty o wyrażenie opinii w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej im. Orła Białego w Kijewie z dniem 31 sierpnia 2025 r.

Do wniosku załączono uchwałę Nr X/58/2024 Rady Miejskiej w Gniewkowie z dnia 27 listopada 2024 r. w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej im. Orła Białego w Kijewie.

W uzasadnieniu uchwały wskazano na konieczność przeprowadzenia zmian w sieci szkół, a w szczególności warunków społecznych, organizacyjnych, demograficznych, edukacyjnych, z zakresu warunków nauki uczniów/dzieci w ww. szkole oraz w szkole, do której owi uczniowie/dzieci mieliby uczęszczać po zlikwidowaniu dotychczasowej placówki. Do wniosku załączono ponadto opinię rzeczoznawcy z zakresu p.poz. i bhp dotyczącą stanu technicznego budynków, w których mieści się Szkoła Podstawowa im. Orła Białego w Kijewie.

Podkreślono, iż przed podjęciem uchwały o zamiarze likwidacji szkoły zostało zorganizowane spotkanie z gronem pedagogicznym oraz pracownikami samorządowymi zatrudnionymi w tej szkole, a także rodzicami uczęszczających tam uczniów.

Organ nadzoru pedagogicznego ustalił, co następuje:

Przedmiot opinii Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty stanowi likwidacja Szkoły Podstawowej im. Orła Białego w Kijewie, posiadającej status publicznej szkoły podstawowej, której organem prowadzącym jest Gmina Gniewkowo.

Do likwidowanej szkoły uczęszcza 64 uczniów w 8 oddziałach, z czego 22 dzieci do oddziału przedszkolnego. Zajęcia odbywają się w oddziałach łączonych w systemie jednozmianowym.

Organizacja nauczania w klasach łączonych odbywa się zgodnie z przepisami prawa oświatowego, bowiem dotyczy to określonych oddziałów i przedmiotów - religii, wychowania fizycznego, plastyki, muzyki oraz techniki.

Dowozem organizowanym przez gminę objętych jest 42 uczniów i dzieci likwidowanej szkoły, w tym 11 dzieci z oddziału przedszkolnego, a dowóz odbywa się w sprzyjających warunkach przy zapewnieniu odpowiedniej opieki przy wsiadaniu, wysiadaniu i w trakcie transportu. Odległość z miejsca zamieszkania do szkoły wynosi 2 – 6 km, czas transportu wynosi 3-6 minut, natomiast czas oczekiwania na transport powrotny wynosi ok. 5 minut. Przystanki rozmieszczone są w zależności od miejsc zamieszkania uczniów, ich liczba jest wystarczająca. Gmina zapewnia dowóz i opiekę podczas dowozu uczniom likwidowanej szkoły w przypadkach, o których mowa w art. 32 i art. 39 ustawy – Prawo oświatowe.

Z uchwały Nr X/58/2024 Rady Miejskiej w Gniewkowie z dnia 27 listopada 2014 r. wynika, iż Szkoła Podstawowa im. Orła Białego w Kijewie ma zostać zlikwidowana z dniem 31 sierpnia 2025 r.

Organ prowadzący szkołę wskazał, że zapewnia uczniom możliwość kontynuowania nauki w innej szkole publicznej tego samego typu, prowadzonej przez Gminę Gniewkowo, którą jest Szkoła Podstawowa nr 1 im. Wojska Polskiego w Gniewkowie.

Organ prowadzący szkołę nie wskazał natomiast możliwości kontynuowania nauki w innej szkole/placówce dla dzieci realizujących podstawę programową wychowania przedszkolnego i rocznego przygotowania przedszkolnego, bowiem we wskazanej dla uczniów Szkole Podstawowej nr 1 im. Wojska Polskiego w Gniewkowie nie prowadzi się oddziałów przedszkolnych. Wobec tego w dniu 1 września 2025 r. w szkole przejmującej nie może rozpocząć się nauka oraz realizacja wychowania przedszkolnego i rocznego przygotowania przedszkolnego dla dzieci z likwidowanej szkoły w Kijewie. Wobec braku rozstrzygnięcia w tym zakresie nie można oszacować, czy liczba miejsc dla dzieci w wieku przedszkolnym będzie wystarczająca w kontekście prognoz demograficznych dla Gminy Gniewkowo.

Obecnie do szkoły przejmującej uczęszcza 345 uczniów (104 w klasach I-III i 241 w klasach IV-VIII), a nauka odbywa się w 19 oddziałach. Zajęcia prowadzone są w systemie jednozmiannowym i nie odbywają się w klasach łączonych.

Po przyjęciu uczniów zlikwidowanej szkoły do szkoły przejmującej uczęszczać będzie ok. 358 uczniów, z czego ok. 53 stanowić będą uczniowie ze szkoły w Kijewie. Nie nastąpi zwiększenie liczby oddziałów, ani rozdzielenie uczniów z Kijewa do różnych oddziałów. Uczniowie będą pobierać naukę w 18 oddziałach (aktualnie są 3 oddziały klas VIII, prognozowana liczba oddziałów klas I natomiast to 2). W kolejnych latach szkolnych nie prognozuje się zwiększenia liczby uczniów i liczby oddziałów.

Z oceny bazy szkoły przejmującej pod kątem zapewnienia realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego, a także innych zadań statutowych oraz bezpieczeństwa w czasie pobytu w szkole wynika, iż szkoła ta dysponuje 23 salami lekcyjnymi, które planuje przeznaczyć na potrzeby dotychczasowych i nowo przyjętych uczniów.

Dowozem organizowanym przez gminę objętych będzie wówczas 148 uczniów, w tym ok. 53 uczniów przejętych ze szkoły w Kijewie, a dowóz odbywać się będzie we właściwych warunkach. Odległość z miejsca zamieszkania do nowej szkoły wynosić będzie kolejno: z Kijewa – 10 km, Markowa – 6,5 km, Branna – 8 km, Kawęczyna – 14 km, Warzyna – 9 km, a czas dowozu wynosić będzie ok. 25 minut, natomiast czas oczekiwania na transport powrotny

wynosić będzie: dla klas I-III – do 1 godziny, a klasy IV-VIII – będą odjeżdżały bezpośrednio po lekcjach. Przystanki rozmieszczone będą w miejscowościach, w których mieszkają uczniowie, tj. w Kijewie, Markowie, Brannie, Kawęczynie i Warzynie. Do szkoły uczniowie dowożeni będą autobusami szkolnymi, w których zapewnioną będą miały właściwą opiekę podczas transportu.

Z treści uzasadnienia uchwały wynika, iż gmina realizować będzie obowiązek dowożenia w przypadku, o którym mowa w art. 32 i art. 39 ustawy – Prawo oświatowe.

Celem ustalenia warunków nauki, wychowania i opieki organ przeprowadził oględziny obu szkół, o czym uprzednio zawiadomił organ prowadzący. W oględzinach tych w Szkole Podstawowej im. Orła Białego w Kijewie udział wzięli: Wioletta Świerczyńska – Dyrektor szkoły, Joanna Finc – Kierownik Samorządowego Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół w Gniewkowie, Zbigniew Blinkiewicz – starszy wizytator Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy; w Szkole Podstawowej nr 1 im. Wojska Polskiego w Gniewkowie: Marlena Wojdylak – Dyrektor szkoły, Paulina Wicleben – w zastępstwie Kierownika Samorządowego Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół w Gniewkowie i Zbigniew Blinkiewicz – starszy wizytator Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy. Z czynności tych sporządzono stosowne protokoły. Z oględzin tych wynika, iż szkoła przejmująca dysponuje 23 pomieszczeniami dydaktycznymi, z których 13 pełni funkcję pracowni przedmiotowych. Szkoła posiada pomoce dydaktyczne i wyposażenie, takie jak sprzęt komputerowy i audiowizualny (zestawy interaktywne, monitory, drukarki, wizualizer) oraz sprzęt specjalistyczny do nauczania poszczególnych przedmiotów, pozwalające na realizację podstawy programowej oraz innych celów statutowych.

Warunki nauki, wychowania i opieki nie pogorszą się, bowiem obie szkoły spełniają wymogi w tym zakresie. Z porównania warunków nauki, wychowania, opieki oferowanych w likwidowanej szkole i szkole przejmującej wynika, iż szkoła przejmująca posiada więcej sal lekcyjnych, pomieszczeń dydaktycznych (w tym klasopracownie) i 2 sale sportowe, których nie posiada szkoła likwidowana.

Dokonując oceny warunków nauki, wychowania i opieki oferowanych przez likwidowaną szkołę oraz szkołę przejmującą, w której uczniowie mieliby kontynuować naukę, należy wskazać, iż szkoła przejmująca dysponuje lepszą bazą sportową.

Sytuacja demograficzna szkół funkcjonujących na obszarze Gminy Gniewkovo w kontekście wskazanego przez stronę zamiaru reorganizacji sieci publicznych szkół podstawowych, polegającego na likwidacji szkoły w Kijewie jest trudna. Na terenie gminy rodzi się mniej dzieci, np. szkoły w Gąskach i Murzynnie w przyszłym roku szkolnym będą mniej liczne niż szkoła w Kijewie. Ustalono ponadto, iż prognozowana liczba uczniów szkoły w Kijewie (wraz z oddziałem przedszkolnym) w kolejnych latach przedstawia się następująco: rok szkolny 2025/2026 – 62 uczniów, 2026/2027 – 60, 2027/2028 – 59, 2028/2029 – 60, 2029/2030 – 63, 2030/2031 – 61.

W myśl art. 89 ust. 1 ustawy Prawo oświatowe organ prowadzący jest obowiązany, co najmniej na 6 miesięcy przed terminem likwidacji, zawiadomić o zamiarze likwidacji szkoły rodziców uczniów. W przesłanych przez organ prowadzący pismach brak jest informacji o zawiadomieniach rodziców uczniów o zamiarze likwidacji szkoły. Termin 6-miesięczny, o którym mowa w komentowanym przepisie, trzeba uznać nie za termin procesowy, ale materialnoprawny; nie podlega on więc przywróceniu, zaś jego upływ powoduje

bezskuteczność czynności zawiadomienia. Termin ten upłynie 28 lutego tego roku kalendarzowego, który został wyznaczony w uchwale intencyjnej jako rok likwidacji. Terminy tego rodzaju są ustanowione dla skutecznego dokonania czynności. Zawiadomienie dokonane później (np. 1 marca) – chociażby dotyczyło tylko jednego z rodziców uczniów – spowoduje nieważność uchwały podjętej w sprawie likwidacji (M. Pilich [w:] A. Olszewski, M. Pilich, *Prawo oświatowe. Komentarz*, wyd. III, Warszawa 2022, art. 89.).

Organ prowadzący pismem z dnia 3 grudnia 2024 r. (data wpływu: 5 grudnia 2024 r.), znak: SZEAS.404.225.2024 zawiadomił Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty o zamiarze likwidacji szkoły.

Organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego właściwej do prowadzenia szkół danego typu zawiadomiony został o zamiarze likwidacji szkoły pismem z dnia 3 grudnia 2024r., znak: SOg.0004.29.2024.

Organ nadzoru pedagogicznego zważył, co następuje:

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737 z późn. zm.) w art. 89 ust.1 stanowi, iż szkoła publiczna, z zastrzeżeniem ust. 2, 3 i 14-18, może być zlikwidowana z końcem roku szkolnego przez organ prowadzący szkołę, po zapewnieniu przez ten organ uczniom możliwości kontynuowania nauki w innej szkole publicznej tego samego typu, a także kształcącej w tym samym lub zbliżonym zawodzie. Organ prowadzący jest obowiązany, co najmniej na 6 miesięcy przed terminem likwidacji, zawiadomić o zamiarze likwidacji szkoły: rodziców uczniów, a w przypadku uczniów pełnoletnich - tych uczniów, właściwego kuratora oświaty oraz organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego właściwej do prowadzenia szkół danego typu.

W myśl art. 89 ust. 3 ustawy szkoła lub placówka publiczna prowadzona przez jednostkę samorządu terytorialnego może zostać zlikwidowana po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty, a w przypadku publicznej szkoły artystycznej prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego - po uzyskaniu pozytywnej opinii ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Szkoła lub placówka publiczna prowadzona przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną może zostać zlikwidowana za zgodą organu, który udzielił zezwolenia na jej założenie.

Jak wyjaśnia M. Pilich (M. Pilich [w:] A. Olszewski, M. Pilich, *Prawo oświatowe. Komentarz*, wyd. III, Warszawa 2022) kluczowe z punktu widzenia komentowanego przepisu jest określenie, co znaczy sformułowanie „zapewnienie możliwości kontynuowania nauki”. Wydaje się, że jego rozumienie powinno wynikać z dosłownego, „technicznego” znaczenia czasownika „zapewnić”. Chodzi zatem o stworzenie organizacyjnych warunków przyjęcia dzieci lub młodzieży będących uczniami likwidowanej szkoły do innej szkoły. Jest to obowiązek bezwzględny, niezależny od tego, czy w danej szkole jest realizowany obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego lub szkolny. Również uczniowie (słuchacze) publicznych szkół ponadpodstawowych lub szkół dla dorosłych powinni obowiązkowo zostać przyjęci do innych szkół, chyba że sami dobrowolnie zrezygnują z dalszej nauki. Jeżeli wskutek likwidacji szkoły droga dzieci podlegających odpowiedniemu obowiązkowi edukacyjnemu wydłuży się ponad limit określony w art. 32 ust. 3 lub art. 39 ust. 2, właściwa j.s.t. ma obowiązek zapewnić im transport i opiekę lub zwrot kosztów podróży na zasadach określonych

w art. 32 ust. 5–6 bądź art. 39 ust. 3–4. (...) Wydając postanowienie w przedmiocie wyrażenia opinii (zob. dalsze uwagi na temat procedury), kurator oświaty nie sprawuje bezpośrednio nadzoru w ramach legalności działalności samorządu terytorialnego. W trybie art. 89 ust. 3 opiniuje on zamierzoną likwidację jako organ realizujący na obszarze danego województwa politykę oświatową państwa oraz jako organ sprawujący nadzór pedagogiczny nad daną szkołą. Oznacza to, że przy wydawaniu opinii kurator oświatowy zobligowany jest do brania pod uwagę nie tylko okoliczności wskazanych w art. 89 ust. 1, jak termin likwidacji szkoły, zapewnienie możliwości kontynuowania nauki, dokonanie stosownych zawiadomień czy też zapewnienie dzieciom transportu do szkoły. Innymi słowy, opinia kuratora oświaty musi odnosić się do konkretnych przepisów nakładających na j.s.t. rozmaite obowiązki wynikające z realizacji zadań oświatowych; pozwala to zarazem przyjąć, że opinia, choć wydawana w ramach uznania tego organu, pomimo braku zakreślonych w ustawie kryteriów, nie może być ferowana w sposób dowolny. Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego z aprobatą odnosiło się do stanowiska wyrażonego w wyroku Trybunału Konstytucyjnego dotyczącym tej materii, zgodnie z którym kurator oświaty jest związany konkretnymi normami prawnymi, m.in. wynikającymi z przepisu art. 59 ust. 1 u.s.o. (obecnie art. 89 ust. 1 pr. ośw.), ale nie tylko. Inną normą prawa materialnego, która pełni istotną funkcję w ramach opiniowania, jest art. 17 u.s.o. (czyli obecnie art. 39 pr. ośw.), gwarantujący uczniom dostępność szkół, przede wszystkim na terenie danej j.s.t. Nie da się wyczerpująco wskazać przesłanek opinii negatywnej, jednak zawsze niezbędne jest wyznaczenie w niej konkretnego obowiązku, którego realizacja przez organ prowadzący – w razie likwidacji – będzie zagrożona lub uniemożliwiona (...) Kurator oświaty ewentualnie może brać pod uwagę również – choć rzecz jasna nie wyłącznie – opinię lokalnej społeczności, a nawet subiektywne odczucia rodziców uczniów uczęszczających do szkoły; skoro jednak działa on z pozycji organu sprawującego nadzór nad poprawnością systemu oświaty, to ma czuwać przede wszystkim nad zapewnieniem uczniom warunków zgodnych z zasadami pobierania nauki w publicznych szkołach, nie zaś legalizować wyjątki przewidziane wyłącznie dla „szczególnych” warunków opisanych w ustawie (tak m.in. wyroki WSA w Warszawie: z 27.01.2020 r., II SA/Wa 2260/19, LEX nr 2976930; z 18.03.2020 r., II SA/Wa 2462/19, LEX nr 3020086).

Kompetencje kuratora oświaty do wyrażania wiążącego stanowiska w przedmiocie zamiaru likwidacji szkoły publicznej prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego wynikają z jego ustrojowej roli, jako organu odpowiedzialnego za realizację polityki oświatowej państwa na obszarze danego województwa (art. 51 ust. 1 pkt 5 u.P.o.) oraz jako organu nadzoru pedagogicznego, który w szczególności obejmuje swymi działaniami kwestię zapewnienia uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki (art. 55 w związku z art. 51 ust. 1 pkt 1 u.P.o.). Przy wydawaniu tej opinii kurator oświaty zobligowany jest, więc do uwzględnienia nie tylko okoliczności wskazanych w art. 89 ust. 1 u.P.o., jak termin likwidacji szkoły, zapewnienie możliwości kontynuowania nauki, dokonanie stosownych zawiadomień o zamiarze likwidacji szkoły, czy też - stosownie do art. 39 ust. 3 u.P.o. - zapewnienie dzieciom określonego transportu do szkoły, ale również te wszystkie aspekty związane z likwidacją szkoły, które odnoszą się do współtworzenia i realizacji regionalnej i lokalnej polityki oświatowej, zgodnej w tym względzie z polityką państwa, jak i do zapewnienia uczniom właściwych warunków nauki, wychowania i opieki, co związane jest

z realizacją zadań nadzoru pedagogicznego. Wydając przedmiotową opinię, kurator oświaty zobowiązany jest odnosić się do przepisów prawa, nakładających na organ prowadzący szkołę określone obowiązki, zaś ocena, zwłaszcza w zakresie obejmującym aspekty związane z nadzorem pedagogicznym, nie sprowadza się tylko do wskazania konkretnych działań, o których mowa w art. 89 ust. 1 czy art. 39 ust. 3 u.P.o., ale właśnie do oceny skutków likwidacji szkoły w kontekście zapewnienia uczniom odpowiednich warunków nauki, wychowania i opieki. W tym też przejawia się uznaniowość przedmiotowej opinii. W związku z tym, jeżeli nawet gmina spełniałaby wszystkie wymogi określone w art. 89 i 39 u.P.o., to nie nakłada to na kuratora oświaty, obowiązku wydania pozytywnej opinii, co do zamiaru likwidacji szkoły, bowiem kurator oświaty opiniuje przede wszystkim sam zamiar likwidacji szkoły i wszystkie jego aspekty, a nie tylko wymogi formalne wynikające wprost z ustawy.

Uwzględniając powyższe, Kujawsko-Pomorski Kurator Oświaty negatywnie opiniuje zamiar likwidacji Szkoły Podstawowej im. Orła Białego w Kijewie z dniem 31 sierpnia 2025 r.

Teren szkoły w Kijewie stanowi duży i ogrodzony obszar zielony z infrastrukturą sportowo-rekreacyjną, na którą składają się: atestowany plac zabaw, boisko trawiaste do piłki nożnej oraz boisko wielofunkcyjne ze sztuczną nawierzchnią. Szkoła posiada dobre warunki lokalowe.

W dwóch budynkach znajduje się 8 sal lekcyjnych, 2 sale oddziału przedszkolnego, biblioteka, salka do zajęć gimnastycznych, kuchenka z zapleczem socjalnym, toalety. Szkoła wyposażona została w liczne pomoce dydaktyczne. Każdą salę lekcyjną wyposażono w zestaw interaktywny (tablica i projektor multimedialny) oraz dostęp do internetu OSE. W latach 2019–2023 zakupiono z różnych programów nowoczesne technologie edukacyjne, sprzęt do nauczania chemii, fizyki i biologii: tablice interaktywne, komputery, projektory, tablety, klocki Lego Lee Spike Time, maty interaktywne, roboty Photon, izoboty, drukarki 3D, urządzenia do zajęć z robotyki i terapii ręki, pomoce dydaktyczne do zajęć rewalidacyjnych i wczesnego wspomagania rozwoju dziecka. Szkoła jest aktywnym uczestnikiem wielu projektów edukacyjnych, które wzbogacają ofertę dydaktyczną oraz rozwijają umiejętności i zainteresowania uczniów, np. „Laboratoria Przyszłości”, „Aktywna Tablica”, „Akademia Bezpiecznego Internetu”, „Mały Mistrz”, „Akademia Bezpiecznego Puchatka”, „Działaj z impetem!”, „Kameleon”, „Wszystkie dzieci zbierają elektrośmieci”, „Zdrowie na talerzu”, „Sensoryczna tęcza”, „Sztuka emocji”, „Lekturki spod chmurki”, „Białe ząbek”.

Dobra baza szkoły i stosunkowo niewielka liczebność klas pozwalają na pracę w przyjaznej atmosferze, na traktowanie każdego ucznia indywidualnie oraz zapewnienie bezpiecznego i przyjaznego środowiska. Czynniki te ułatwiają wszechstronny i harmonijny rozwój każdego ucznia. Szkoła organizuje zajęcia edukacyjno-wychowawczo-profilaktyczne zgodnie z indywidualnymi potrzebami i możliwościami uczniów. Uczniowie szkoły osiągają sukcesy w różnych konkursach, np. w ostatnim czasie uczeń kl. VII zdobył tytuł laureata w konkursie „Kujawy wyobraźnią osnute”, inny – I miejsce w konkursie wojewódzkim „Praca strażaka”, czy wyróżnienie od Urzędu Marszałkowskiego w konkursie na szopkę bożonarodzeniową.

Szkoła Podstawowa w Kijewie odgrywa kluczową rolę w życiu społeczności lokalnej. To tutaj powstają wspólne inicjatywy, które wzmacniają poczucie wspólnoty i przynależności do małej ojczyzny. Organizowane są różne wydarzenia, takie jak: Festyn Mikołajkowy, Dzień

Rodziny, jasełka, warsztaty folklorystyczne, warsztaty z fizjoterapeutą i masażystką, spotkania okolicznościowe. Szkoła na stałe współpracuje z: mieszkańcami domu pomocy społecznej, jednostkami wojskowymi, strażą pożarną, kołem łowieckim „Odyniec” oraz firmą „Emtor”. Szkoła angażuje się również w działania charytatywne, co świadczy o jej wpływie na kształtowanie postaw prospołecznych wśród uczniów i lokalnej społeczności. Regularnie organizowane są akcje wspierające schronisko dla zwierząt czy zbiórki na rzecz podopiecznych z Domu Pomocy Społecznej w Warzynie. Wszystkie wymienione działania pokazują nie tylko dbałość o rozwój zainteresowań uczniów, ale też kształtowanie prawidłowych postaw patriotycznych, obywatelskich, prozdrowotnych i ekologicznych. Dzięki nim uczniowie mają szerszy dostęp do kultury, wzbogacają swój zasób wiedzy, stają się otwartymi na potrzeby drugiego człowieka. Uczniowie prezentują właściwe zachowania, znają i respektują swoje prawa i obowiązki.

Dobre efekty pracy dydaktyczno-wychowawczej szkoły mają swoje odzwierciedlenie w uzyskiwanych przez uczniów wynikach egzaminacyjnych. Ostatni egzamin ósmoklasisty przedstawia się następująco: język polski – 5 stanin, język angielski – 4 stanin, matematyka – 4 stanin.

Szkoła Podstawowa im. Orła Białego w Kijewie bierze czynny udział w uroczystościach i przedsięwzięciach organizowanych przez społeczność lokalną. Daje to uczniom możliwość zaprezentowania swoich umiejętności i talentów, a jednocześnie integruje społeczność. Szkoła stanowi centrum kultury w środowisku lokalnym. Budynek szkolny pełni też funkcję świetlicy wiejskiej.

W opinii mieszkańców, w tym rodziców uczniów, szkoła odgrywa znaczącą rolę kulturalno-oświatową w społeczności lokalnej. Rodzice uczniów szkoły w Kijewie podkreślają silną identyfikację ze szkołą. Zamiar likwidacji spotkał się z bardzo dużym oporem społecznym oraz sprzeciwem lokalnego społeczeństwa. Rodzice podkreślają, że protokół pokontrolny, sporządzony przez specjalistę BHP i załączony do uchwały, jest nieaktualny i niezgodny ze stanem faktycznym. W listopadzie 2024 r. bowiem gmina dokonała wymiany dachu na starym budynku szkoły i remont kominów, co zmniejszyło zagrożenia w zakresie bezpieczeństwa i polepszyło warunki nauki. Większość sal lekcyjnych, hole, salka gimnastyczna i toalety zostały odnowione, a pomieszczenia oddziału przedszkolnego przeniesiono na parter i gruntownie wyremontowano.

Rodzice w swej petycji, skierowanej do Kuratora Oświaty i podpisanej przez 797 rodziców, mieszkańców i sympatyków szkoły, zwracają uwagę na fakt, że uczniowie Szkoły Podstawowej w Kijewie osiągają lepsze wyniki na egzaminie ósmoklasisty niż uczniowie Szkoły Podstawowej nr 1 w Gniewkowie. Potwierdzają to publikowane przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną osiągnięcia egzaminacyjne uczniów poszczególnych szkół. Należy zauważyć, że Szkoła Podstawowa nr 1 im. Wojska Polskiego w Gniewkowie, ze względu na osiąganie niskich wyników kształcenia, została zobowiązana w 2022 r. decyzją Kuratora Oświaty, do sporządzenia i realizowania „Programu poprawy efektywności kształcenia”. Nie bez znaczenia dla rodziców jest również fakt, że Szkoła Podstawowa w Kijewie ma bardzo duże osiągnięcia w zakresie indywidualnych oddziaływań i opieki nad dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Rodzina zastępcza, która dowozi do szkoły codziennie na odległość 8 km sześcioro swoich podopiecznych, podkreśla, że wcześniej byli oni uczniami różnych szkół, w tym obu gniewkowskich. Dzieci te, ze względu na swoją niepełnosprawność i różne

dysfunkcje, nie potrafiły prawidłowo funkcjonować w dużych oddziałach, miały problemy z akceptacją rówieśników, brakowało im poczucia bezpieczeństwa i poczucia własnej wartości, niechętnie uczestniczyły w zajęciach szkolnych. W szkole w Kijewie otrzymały ogromne wsparcie w niwelowaniu deficytów rozwojowych (potwierdził to zewnętrzny terapeuta), zyskały poczucie bezpieczeństwa, akceptacji swojej inności, są uśmiechnięte, odnoszą sukcesy na miarę swoich możliwości. Rodzice zastępczy podkreślają atmosferę, szacunek i właściwe relacje w szkole, spokój i życzliwość personelu, czynność i kulturę zachowania uczniów.

Powyższe fakty przeczą argumentacji organu prowadzącego, „że liczniejsze oddziały oraz pełna struktura szkoły powoduje, iż uczniowie w wyniku naturalnego współzawodnictwa rówieśniczego uzyskują lepsze wyniki w nauce, a proces edukacyjny postępuje sprawniej”, „brak oddziału kl. VIII oraz bardzo mała liczebność klas spowodowały, iż szkoła przestała pełnić prawidłową rolę w zakresie socjalizacji i właściwego rozwoju dzieci w grupie rówieśniczej”.

W obronę szkoły zaangażowało się wiele osób, firm i przyjaciół szkoły. Na ręce Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty złożono szereg rekomendacji: sołtysi Sołectw Kijewo, Kawęczyn i Markowo, Wojskowe Koło Łowieckie „Odyniec”, firma Emtor, Parafia Rzymsko-Katolicka w Grabiu, Parafia św. Mateusza Apostoła w Murzynnie, Dom Pomocy Społecznej w Warzynie, Ochotnicza Straż Pożarna w Kijewie, Kujawsko-Pomorska Izba Rolnicza w Toruniu, p. Tomasz Błaszczuk, p. Grzegorz Gołaś – radny Rady Miejskiej w Gniewkowie. Podkreślają oni, że szkoła w Kijewie, to nie tylko bardzo potrzebna środowisku wiejskiemu placówka edukacyjna, ale też miejsce integracji społeczności lokalnej oraz krzewienia tradycji i kultury.

W opinii Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty przeznaczona do likwidacji Szkoła Podstawowa im. Orła Białego w Kijewie zapewnia warunki do nauki, wychowania i opieki umożliwiające właściwą realizację podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego określoną dla ośmioletniej szkoły podstawowej, o której mowa w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 356, z późn. zm.) - dalej "rozporządzenie w sprawie podstawy programowej".

Odnosnie zaś kwestii małej liczby uczniów szkoły w Kijewie jako przesłanki likwidacji szkoły i związanym z tym nauczaniem w systemie klas łączonych Kujawsko-Pomorski Kurator Oświaty wskazuje, że organizacja nauczania w postaci klas łączonych została przewidziana w art. 96 ust. 4 ustawy - Prawo oświatowe oraz w § 13 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. z 2023 r. poz. 2736). Nie można zatem przesądzać, że taka organizacja nie gwarantuje optymalnych warunków nauczania i niekorzystnie wpływa na uzyskiwane efekty kształcenia.

W ocenie Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty, takie rozwiązanie umożliwia funkcjonowanie małej szkoły i nie jest przeszkodą w prawidłowej realizacji podstawy programowej. Zajęcia edukacyjne w mało licznych oddziałach lub klasach łączonych stwarzają

uczniom możliwość współpracy w niewielkich grupach rówieśniczych, a także rywalizacji w grupie uczniów w różnym wieku oraz poznanie mechanizmów jej działania, czego dzieci stale przebywające wśród kilkunastu uczniów z tego samego oddziału nie mają szansy doświadczyć. Zatem uczniowie małej szkoły w Kijewie nie są narażeni na niewłaściwą realizację procesu dydaktycznego z uwagi na małą liczebność oddziałów i naukę w klasach łączonych.

Zdaniem Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty, nauczanie w klasach łączonych jest korzystniejsze dla uczniów niż wywołana likwidacją szkoły zmiana miejsca nauki i związana z tym konieczność korzystania z dowozów do nowej szkoły. Proces socjalizacji zaś przebiega w każdej, również małej grupie, a nauka w mniej licznych oddziałach pozwala na dostosowanie procesu edukacyjnego do potrzeb i możliwości rozwojowych i edukacyjnych uczniów. Taka organizacja zajęć sprzyja indywidualizacji procesu nauczania, co może wpływać na mobilizację uczniów do nauki i poprawę efektywności nauczania. Dla uczniów likwidowanej szkoły zmiana miejsca edukacji, współistniejąca z koniecznością odnalezienia się w nowych rolach społecznych w nieznanym otoczeniu, prowadzi do zachwiania poczucia bezpieczeństwa.

Analizując skutki planowanej likwidacji, Kujawsko-Pomorski Kurator Oświaty zauważa, że obecnie uczniowie likwidowanej szkoły korzystają z dowozów z uwagi na odległość szkoły od ich miejsca zamieszkania (odległość ta dla uczniów z obwodu nie przekracza 6 km). Odległość drogowa pomiędzy szkołą w Gniewkowie a szkołą w Kijewie wynosi około 10 km. Natomiast odległość drogowa pomiędzy szkołą w Gniewkowie a miejscowością Kawęczyn wynosi ok. 14 km. Gdyby doszło do likwidacji Szkoły Podstawowej im. Orła Białego w Kijewie, nastąpi wydłużenie drogi do szkoły dla przenoszonych uczniów, a tym samym wydłuży się czas dojazdu do i powrotu ze szkoły. W związku z dowozem do szkoły w Gniewkowie uczniowie zmuszeni będą wcześniej wstać, a w związku z wydłużeniem drogi i uzależnieniem powrotu do domu od środka transportu, uczniowie ci więcej czasu będą spędzać poza domem, dlatego mniej czasu będą mieć na odpoczynek i czas wolny oraz udział w życiu rodziny, która stanowi podstawę oddziaływań wychowawczych.

Kujawsko-Pomorski Kurator Oświaty podziela obawy rodziców uczniów odnośnie pogorszenia się warunków dowozu dzieci, które zaproponowane zostały przez organ prowadzący. Stwierdza, że wcześniejsze rozpoczynanie dnia, późniejsze powroty do domu po zajęciach szkolnych w opisanych warunkach drogowych, a także przebywanie dłużej w szkole (również w świetlicy), do której uczęszcza więcej uczniów niż w szkole dotychczasowej, spowoduje, że warunki nauki w tym zakresie ulegną pogorszeniu.

Ponadto w opinii Kuratora Oświaty, przeniesienie uczniów ze Szkoły w Kijewie do szkoły w Gniewkowie będzie dla nich niełatwym doświadczeniem. Zauważyli to również rodzice, kierując do Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty apel w sprawie planowanej likwidacji, przedstawiając w nim swój sprzeciw. Likwidacja szkoły będzie wiązała się u uczniów nie tylko z potrzebą odnalezienia się w nowych rolach społecznych, w nieznanym otoczeniu, w licznych i zżytych już grupach rówieśniczych, ale także z zaburzeniem poczucia bezpieczeństwa.

Kujawsko-Pomorski Kurator Oświaty zauważa, że liczba uczniów Szkoły Podstawowej im. Orła Białego w Kijewie nie ma tendencji spadkowej. Liczba ta w bieżącym

roku szkolnym, tj. 2024/2025 (64 dzieci wraz z oddziałem przedszkolnym) jest porównywalna do liczby uczniów w latach poprzednich oraz nie wskazuje na tendencję spadkową w kolejnych latach, np. w roku szkolnym 2029/2030 – 63 dzieci, a w roku 2030/2031 – 61 dzieci. Kurator Oświaty zwraca również uwagę, że mała liczba uczniów w Szkole Podstawowej w Kijewie utrzymuje się od lat i nie stanowiło to nigdy przeszkody w jej funkcjonowaniu. Zdaniem Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty, zamiar likwidacji Szkoły Podstawowej im. Orła Białego w Kijewie jest przedwczesny.

Z oceny skutków likwidacji szkoły w kontekście zapewnienia uczniom odpowiednich warunków nauki, wychowania i opieki wynika, że głównym argumentem organizowania i utrzymania sieci szkół podstawowych na danym terenie gminy powinna być przede wszystkim korzyść dla lokalnej społeczności, wyrażająca się m.in. poprzez poprawę warunków nauki dzieci, a nie tak jak w tym przypadku obniżenie kosztów utrzymania szkół, poprzez likwidację prowadzonej przez Gminę Gniewkowo małej wiejskiej szkoły podstawowej.

Kurator Oświaty, działając w ramach przysługującej mu swobodnej oceny dowodów, ma uzasadnione podstawy do stwierdzenia, że likwidacja Szkoły Podstawowej im. Orła Białego w Kijewie nie jest zasadna z punktu widzenia zagwarantowania odpowiedniej jakości kształcenia oraz realizacji potrzeb społeczności lokalnej.

Wydając przedmiotową opinię Kurator stwierdza naruszenie przepisów prawa, tj. art. 89 ust. 1 ustawy, nakładającego na organ prowadzący szkołę obowiązek zapewnienia przez ten organ uczniom możliwości kontynuowania nauki w innej szkole publicznej tego samego typu, bowiem organ prowadzący w podjętej uchwale nie wskazał możliwości kontynuowania nauki w innej szkole/placówce przez dzieci realizujące podstawę programową wychowania przedszkolnego i rocznego przygotowania przedszkolnego. Uchwała Nr X/58/2024 Rady Miejskiej w Gniewkowie z dnia 27 listopada 2024 r. w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej im. Orła Białego w Kijewie w części dotyczącej oddziału przedszkolnego jest niezgodna ze stanem faktycznym, gdyż w Szkole Podstawowej nr 1 im. Wojska Polskiego w Gniewkowie nie funkcjonują oddziały przedszkolne. Tym samym w rzeczywistości organ prowadzący nie zapewnił możliwości i warunków kontynuowania nauki w innej placówce dzieciom oddziału przedszkolnego likwidowanej szkoły w Kijewie.

Podstawę prawną do wydania opinii stanowi art. 106 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. 2024 r., poz. 572) oraz art. 89 ust. 3 – 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737 z późn. zm.).

W myśl art. 89 ust. 1, 3-5 ustawy - Prawo oświatowe: 1. Szkoła publiczna, z zastrzeżeniem ust. 2, 3 i 14-18, może być zlikwidowana z końcem roku szkolnego przez organ prowadzący szkołę, po zapewnieniu przez ten organ uczniom możliwości kontynuowania nauki w innej szkole publicznej tego samego typu, a także kształcącej w tym samym lub zbliżonym zawodzie. Organ prowadzący jest obowiązany, co najmniej na 6 miesięcy przed terminem likwidacji, zawiadomić o zamiarze likwidacji szkoły: rodziców uczniów, a w przypadku uczniów pełnoletnich - tych uczniów, właściwego kuratora oświaty oraz organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego właściwej do prowadzenia szkół danego typu. (...) 3. Szkoła lub placówka publiczna prowadzona przez jednostkę samorządu terytorialnego może zostać zlikwidowana po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty, a w przypadku publicznej szkoły artystycznej prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego - po uzyskaniu pozytywnej opinii ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Szkoła lub placówka publiczna prowadzona przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu

terytorialnego lub osobę fizyczną może zostać zlikwidowana za zgodą organu, który udzielił zezwolenia na jej założenie. 4. Opinia, o której mowa w ust. 3, jest wydawana w drodze postanowienia, na które przysługuje: 1) zażalenie do ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania - w przypadku postanowienia wydanego przez kuratora oświaty; (...) 5. Opinia, o której mowa w ust. 3, jest wydawana w ciągu 30 dni od dnia doręczenia kuratorowi oświaty, a w przypadku publicznej szkoły artystycznej prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego - ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, wystąpienia jednostki samorządu terytorialnego o wydanie tej opinii.

Mając na uwadze przedstawione powyżej okoliczności faktyczne i prawne, postanowiono jak w sentencji.

KUJAWSKO-POMORSKI
KURATOR OŚWIATY
Grażyna Dziędzic

Pouczenie:

Na postanowienie przysługuje stronie zażalenie do Ministra Edukacji, w terminie 7 dni od dnia jego doręczenia, za pośrednictwem Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty.

Otrzymują:

1. Burmistrz Gniewkowa,
2. a/a.

Do wiadomości:

Wydział Nadzoru i Kontroli Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego.